

Byla C-487/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. rugpjūčio 9 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesverwaltungsgericht (Austrija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. rugpjūčio 9 d.

Pareiškėjas:

F.F.

Institucija atsakovė:

Österreichische Datenschutzbehörde

Suinteresuotasis asmuo:

CRIF GmbH

Pagrindinės bylos dalykas

Skundas dėl *Österreichische Datenschutzbehörde* (Austrijos duomenų apsaugos institucija) sprendimo dėl tvarkomų asmens duomenų kopijos pateikimo remiantis informacijos prašymu pagal Reglamento (ES) 2016/679 15 straipsnio 3 dalį

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Reglamento (ES) 2016/679 15 straipsnio aiškinimas; SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar „kopijos“ sąvoka, vartojama 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų

apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, OL L 119, 2016 5 4, p. 1; toliau – „BDAR“) 15 straipsnio 3 dalyje, turi būti aiškinama taip, kad ji reiškia (elektroninio) duomens fotokopiją arba faksimilę arba elektroninę kopiją, ar į šią sąvoką, vadovaujantis vokiečių, prancūzų ir anglų kalbų žodynuose pateikiamomis apibrėžtimis, patenka ir „nuorašas“ (vok. k. „Abschrift“), „double“ („duplicata“) ar „transcript“?

2. Ar BDAR 15 straipsnio 3 dalies pirmas sakinytis, kuriame nustatyta, kad „duomenų valdytojas pateikia tvarkomų asmens duomenų kopiją“, turi būti aiškinamas taip, kad juo duomenų subjektui suteikiama bendro pobūdžio teisė gauti – taip pat – visų dokumentų, kuriuose tvarkomi duomenų subjekto asmens duomenys, kopiją arba duomenų bazės išrašo kopiją, jeigu asmens duomenys tvarkomi duomenų bazėje, ar šis sakinytis reiškia – tik – duomenų subjekto teisę į tikrą asmens duomenų, su kuriais turi būti leidžiama susipažinti pagal BDAR 15 straipsnio 1 dalį, atgaminimą?
3. Jeigu į antrąjį klausimą reikėtų atsakyti taip, kad duomenų subjektas turi tik teisę į tikrą asmens duomenų, su kuriais turi būti leidžiama susipažinti pagal BDAR 15 straipsnio 1 dalį, atgaminimą: ar BDAR 15 straipsnio 3 dalies pirmas sakinytis turi būti aiškinamas taip, kad dėl tvarkomų duomenų pobūdžio (pavyzdžiui, jeigu tai 63 konstatuojamojoje dalyje minimos diagnozės, tyrimų rezultatai, taip pat egzamino, kaip jis suprantamas pagal 2017 m. gruodžio 20 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-434/16 (ECLI:EU:C:2017:994), dokumentai) ir dėl BDAR 12 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto skaidrumo reikalavimo konkrečiu atveju visgi gali prireikti duomenų subjektui pateikti ir teksto ištraukas ar visos apimties dokumentus?
4. Ar „informacijos“, kuri, kai duomenų subjektas prašymą pateikia elektroninėmis priemonėmis, pagal BDAR 15 straipsnio 3 dalies trečią sakinį „pateikiama įprastai naudojama elektronine forma“, „išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas paprašo ją pateikti kitaip“, sąvoka turi būti aiškinama taip, kad ji reiškia tik 15 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje minėtus „tvarkomus asmens duomenis“?
 - a. Jeigu į ketvirtąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai: ar „informacijos“, kuri, kai duomenų subjektas prašymą pateikia elektroninėmis priemonėmis, pagal BDAR 15 straipsnio 3 dalies trečią sakinį „pateikiama įprastai naudojama elektronine forma“, „išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas paprašo ją pateikti kitaip“, sąvoka turi būti aiškinama taip, kad ji reiškia taip pat informaciją pagal BDAR 15 straipsnio 1 dalies a–h punktus?
 - b. Jeigu į ketvirtojo klausimo a dalį būtų atsakyta neigiamai: ar „informacijos“, kuri, kai duomenų subjektas prašymą pateikia

elektroninėmis priemonėmis, pagal BDAR 15 straipsnio 3 dalies trečią sakinį „pateikiama įprastai naudojama elektronine forma“, „išskyrus atvejus, kai duomenų subjektas paprašo ją pateikti kitaip“, sąvoka turi būti aiškinama taip, kad ji reiškia ne tik 15 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje minėtus „tvarkomus asmens duomenis“ ir ne tik informaciją pagal BDAR 15 straipsnio 1 dalies a–h punktus, bet ir, pavyzdžiui, susijusius metaduomenis?

Nurodomi Sąjungos teisės aktai

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1) 63 konstatuojamoji dalis ir 4, 12, 15 straipsniai

Nurodoma nacionalinė jurisprudencija

Dėl siauro aiškinimo:

- 2020 m. rugsėjo 23 d. Austrijos *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) sprendimas (W256 2226269-1/13E)
- 2020 m. liepos 16 d. Vokietijos *Arbeitsgericht Bonn* (Bonos darbo teismas) sprendimas (3 Ca 2026/19)

Dėl plataus aiškinimo:

- 2020 m. gruodžio 17 d. Austrijos *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas) sprendimas (6 Ob 138/20t)
- 2020 m. kovo 2 d. Austrijos *Bundesverwaltungsgericht* sprendimas (W214 2224106-1/13E)
- 2021 m. balandžio 29 d. Vokietijos *Verwaltungsgericht Schwerin* (Šverino administracinis teismas) sprendimas (1 A 1343/19 SN)

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 2018 m. gruodžio 20 d. pareiškėjas raštu paprašė kreditines ataskaitas teikiančios institucijos leisti susipažinti su (be kita ko) asmens duomenimis pagal BDAR 15 straipsnį ir atsiųsti tvarkomų jo asmens duomenų kopiją įprastu techniniu formatu.
- 2 Kreditines ataskaitas teikianti institucija dalį reikalaujamos informacijos pateikė santraukos forma: pirma, apie pareiškėjo asmenį išsaugotus duomenis ji pateikė

lentelėje su pavardės, gimimo datos, gatvės, pašto indekso ir vietovės skiltimis, antra – versle einamų pareigų ir atstovavimo įgaliojimų apžvalga. Tokie dokumentai, kaip elektroniniai laiškai arba duomenų bazių išrašai, pateikti nebuvo.

- 3 Dėl netinkamo atsakymo į informacijos prašymą pareiškėjas 2019 m. sausio 16 d. duomenų apsaugos institucijai pateikė skundą, jame, be kita ko, teigė, kad jam nebuvo pateikta duomenų kopija.
- 4 Duomenų apsaugos institucija 2019 m. rugsėjo 11 d. sprendimu skundą atmetė.
- 5 Šį sprendimą pareiškėjas apskundė *Bundesverwaltungsgericht*.
- 6 Tiek, kiek skundas susijęs su BDAR 15 straipsnio 3 dalimi, *Bundesverwaltungsgericht* nutarė kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 7 **Pareiškėjas** teigia, kad „duomenų kopija“ reiškia, pavyzdžiui, elektroninius laiškus ir duomenų bazių išrašus, kuriuose minimi asmens duomenys. Teisė į duomenų kopiją yra savarankiška teisė, taikoma kartu su teise į informaciją apie tvarkomus duomenis, o apdoroti duomenų kopiją, išskyrus 15 straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, yra draudžiama.
- 8 **Kreditines ataskaitas teikianti institucija** nurodo, kad duomenų kopija iš principo neišduodama, o nagrinėjamu atveju nematyti, kad pareiškėjui tai turėtų papildomą vertę. Visa informacija ir duomenys išplaukia iš informacijos prašymo ir suteiktos informacijos, daugiau jokių duomenų nesaugoma. Be to, kopijos išdavimas pažeistų jos komercines paslaptis, nes sąryšinės duomenų bazės duomenų kopijoje būtinai būtų nurodytos ir atskirų duomenų rinkinių loginės matematinės jungtys.
- 9 **Duomenų apsaugos institucija** teigia, kad pareiškėjas neturi teisės gauti duomenų kopiją faksimilės forma. Pagal duomenų apsaugos teisės aktus teikiama informacija apie asmens duomenis skirta patikrinti, ar duomenys tvarkomi įstatymų nustatyta tvarka, ir pasirengti duomenų ištaisymui, ištrynimui arba blokavimui (žr. Teisingumo Teismo sprendimus *Rijkeboer* (C-553/07, ECLI:EU:C:2009:293) ir *Y. S. ir kt.* (C-141/12 ir C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081)). Teisė susipažinti su duomenimis yra papildoma procesinė teisė, tai reiškia, kad pareiškėjo interesas yra apribotas norminiais teisės aktais. Duomenų apsaugos institucija teigia, kad, darydama nuorodą į BDAR 63 konstatuojamąją dalį ir į Sprendimą *Y. S. ir kt.*, jau nusprendė, jog BDAR 15 straipsnio 3 dalis nesuteikia teisės gauti dokumentų, kuriuose minimi asmens duomenys, kopijas. BDAR 15 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama tik teisė gauti „tvarkomų asmens duomenų kopiją“. Negalima, remiantis BDAR 15 straipsnio 3 dalimi, reikalauti pateikti dokumentų kopijas faksimilių

forma, nes tokios teisės iš nuostatos formuluotės neišplaukia. Kad visos apimties dokumentai neturi būti išduodami, rodo ir Direktyva 2011/24/ES: šios direktyvos 2 straipsnio c punkte daroma nuoroda į Direktyvą 95/46/EB (dabar – BDAR), nurodant, kad poveikis jai nedaromas. Direktyvos 2011/24/ES 4 straipsnio 1 dalies f punkte ir 5 straipsnio d punkte aiškiai nustatoma teisė gauti „mediciniinių dokumentų“ kopiją – taigi teisė gauti visos apimties dokumentų kopijas. Jeigu, atsižvelgiant į šią nuostatą, būtų daroma prielaida, kad BDAR 15 straipsnio 3 dalies tikslas yra suteikti teisę gauti visos apimties dokumentus, kitų teisės aktų, kaip antai Direktyvos 2011/24/ES, normos, netektų prasmės.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 10 Konkrečiai *Bundesverwaltungsgericht* turi įvertinti, ar, kreditines ataskaitas teikianti institucija, savo rašte pateikusi pareiškėjui jo asmens duomenis lentelės ir apžvalgos forma, tinkamai įgyvendino jo BDAR 15 straipsnio 3 dalyje numatytą teisę gauti duomenų kopiją, ar pareiškėjas visgi turi teisę gauti savo asmens duomenų, kuriuos tvarko kreditines ataskaitas teikianti institucija, kopiją ne izoliuotu pavidalu, o galimų susirašinėjimo ir duomenų bazių turinio ar pan. kopijų arba išrašų forma. Jeigu pastarasis teiginys būtų patvirtintas, jo skundą reikėtų patenkinti, nes tokie dokumentai iki šiol nebuvo jam pateikti, o duomenų apsaugos institucija skundžiamame sprendime tokią jo teisę paneigė.
- 11 Atsižvelgiant į prieštaringas teisės teoretikų nuomones ir nevienodą jurisprudenciją, bylą nagrinėjančiai kolegijai kyla klausimas, ką iš tiesų reiškia sąvoka „kopija“, vartojama BDAR 15 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje (pirmasis prejudicinis klausimas).
- 12 Ar tokiu būdu sukonkretinama arba modifikuojama bendroji teisė susipažinti su duomenimis, numatyta BDAR 15 straipsnio 1 dalyje, ir ar šia nuostata veikiau nustatoma, kaip duomenų subjektas turi gauti informaciją apie savo tvarkomus asmens duomenis? Ar šioje nuostatoje visgi įtvirtinama atskira, savarankiška, BDAR 15 straipsnio 1 dalyje numatyta teisė susipažinti su duomenimis pranokstanti teisė į fotokopiją (faksimilę, duomenų bazės spaudinį) arba visos apimties dokumentų, kuriuose minimi duomenų subjekto asmens duomenys, kopiją? Šie klausimai pagrindžia antrąjį prejudicinį klausimą.
- 13 Teisinėje literatūroje ir jurisprudencijoje reiškiamas griežtesnis požiūris grindžiamas teisę susipažinti su duomenimis reglamentuojančios normos tikslu, kuris – paprastai tariant – yra pasirengti įgyvendinti tolesnes duomenų subjektų teises; šia prasme daugiau remiasi informacija apie tvarkomus asmens duomenis – taip pat santraukos, pavyzdžiui, sąrašo, forma. Tam daroma nuoroda į BDAR 63 konstatuojamąją dalį, kurioje nustatyta, kad duomenų subjektas turėtų turėti teisę susipažinti su apie jį surinktais asmens duomenimis, kad žinotų apie duomenų tvarkymą ir galėtų patikrinti jo teisėtumą. Taip pat argumentuojama nurodant BDAR 15 straipsnio 3 dalies formuluotę, pažymint, kad joje minima

tvarkomų duomenų kopija, o ne dokumentų, kuriuose duomenys naudojami, kopija.

- 14 Platesnis požiūris motyvuojamas nurodant platų apsaugos tikslą, kurio apskritai yra siekiama BDAR; iš to galima kildinti padidintą duomenų subjekto įgaliojimą kontroliuoti: teisė gauti duomenų kopiją fotokopijos, faksimilės, duomenų bazės spaudinio ar (elektroninio) duomenų bazės išrašo forma arba visos apimties dokumentų kopiją padidintų patikrinimo galimybę arba, kaip mano kai kurie, apskritai ją sudarytų. Tik taip galima būtų patikrinti, ar duomenys buvo tinkamai priskirti, pavyzdžiui, ar nuotrauka panašių objektų (pavyzdžiui, identiškų sudurtinių namų) atveju buvo priskirta teisingam asmeniui. Be to, daroma nuoroda į BDAR 63 konstatuojamosios dalies formuluotę, kurioje minima duomenų subjekto galimybė tiesiogiai prieiti prie savo asmens duomenų, o ne prie jų apžvalgos.
- 15 Abiejų požiūrių atstovai daro nuorodą ir į aiškinimui padedančią BDAR 15 straipsnio 4 dalį, pagal kurią 3 dalyje nurodyta teisė gauti kopiją negali daryti neigiamo poveikio kitų asmenų teisėms ir laisvėms. Remiantis šia nuostata, būtų galima manyti, kad kopijos forma pateiktini asmens duomenys turi būti pateikiami ne vieni, o su tvarkymo kontekstu, t. y. kaip sudedamoji viso dokumento (pavyzdžiui, elektroninio laiško) arba duomenų bazės išrašo, kurio apimtis pranoksta asmens duomenis, dalis. Tačiau taip pat galima būtų manyti, kad nuostatoje reglamentuojami tik tie atvejai, kai tvarkomų asmens duomenų, su kuriais turi būti leidžiama susipažinti ir kurių kopija turi būti pateikiama, yra neįmanoma izoliuoti, nes jie, kaip, pavyzdžiui, vaizdo įrašė, kuriame matyti ir kiti asmenys, neatsiejamai susiję su saugomais trečiųjų asmenų duomenimis.
- 16 Jeigu BDAR 15 straipsnio 3 dalies pirmas sakinytis būtų aiškinamas siaurai, taip, kad „kopija“ nereiškia teisės gauti fotokopijas, visos apimties dokumentus ar duomenų bazių išrašus, atsižvelgiant į BDAR 63 konstatuojamojoje dalyje *expressis verbis* nurodytas duomenų rūšis ir 12 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą skaidrumo reikalavimą kyla klausimas, ar konkrečiu atveju ir dėl tvarkomų asmens duomenų pobūdžio vis dėlto duomenų valdytojui gali tekti pareiga pateikti teksto dalių ar dokumentų kopijas (trečiasis prejudicinis klausimas).
- 17 Galiausiai ir „informacijos“ sąvoka BDAR 15 straipsnio 3 dalies trečiame sakinyje pasitelkiama taikant ir siaurą, ir platų aiškinimą, todėl atrodo reikalinga kelti klausimą, ar ši sąvoka reiškia tik 15 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje minimus „tvarkomus asmens duomenis“ (ketvirtasis prejudicinis klausimas), ar ji reiškia daugiau ir apima taip pat informaciją pagal 15 straipsnio 1 dalies a–h punktus (ketvirtojo prejudicinio klausimo a dalis), ar reiškia dar daugiau ir, pavyzdžiui, apima su duomenimis susijusius metaduomenis (ketvirtojo prejudicinio klausimo b dalis) – kaip, pavyzdžiui, iš dalies manoma darant nuorodą į tai, kad BDAR 15 straipsnio 3 dalyje pirmiausia kalbama apie asmens duomenis, paskui – apie informaciją.

- 18 2020 m. gruodžio 17 d. sprendime byloje Nr. 6 Ob 138/20t Austrijos *Oberster Gerichtshof* yra pripažinęs, kad iš BDAR 15 straipsnio 3 dalies ir 12 straipsnio 5 dalies iš principo išplaukia paciento (-ės) teisė gauti ligos istorijos kopiją. 63 konstatuojamojoje dalyje *expressis verbis* minimi medicininių dokumentų duomenys. *Oberster Gerichtshof* išvadą galima laikyti susijusia „tik“ su ligos istorijomis, kurios yra labai svarbi ir jautri asmens duomenų forma, arba traktuoti ją kaip teiginį apie bendrą teisę gauti tvarkomų asmens duomenų kopijas.

DARBINIS VERTINIMAS